

ROMÂNIA

Administrația
Prezidențială

Departamentul
Legislativ

Telefon: 021.430.08.66
Fax: 021.411.18.79

E-mail: colegis@presidency.ro
Web: www.presidency.ro

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL

Nr. 2/3627/04.06.2020

DL/596/2.06.2020
Nesecret

Doamnei Silvia-Claudia MIHALCEA
Secretar General al Camerei Deputaților

Stimată doamnă Secretar General,

Prin Decizia nr. 190/27.05.2020 Curtea Constituțională a constatat că Legea pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 este neconstituțională, în ansamblul său.

Având în vedere cele sus-menționate vă trimitem, alăturat, Legea pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, în original.

Cu stimă,

Consilier Prezidențial

Mihaela CIOCHINA

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 190**

din 27 mai 2020

**asupra obiecției de neconstituționalitate a Legii pentru completarea
Legii educației naționale nr. 1/2011**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Marieta Safta	— prim-magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate referitoare la Legea pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, formulată de Președintele României.

2. Sesizarea a fost formulată în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, al art. 11 alin. (1) lit. A.a) și al art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 2.366 din 11 mai 2020, și constituie obiectul Dosarului nr. 582 A/2020.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate se susține, în esență, că legea supusă controlului de constituționalitate contravine prevederilor art. 61 alin. (2) și ale art. 75 alin. (1) din Constituție, fiind delurnată voința inițiatorilor, contrar principiului bicameralismului dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale. De asemenea, legea criticată încalcă dispozițiile art. 78 din Constituție referitoare la intrarea în vigoare a legii. Aceste critici sunt dezvoltate în cele ce urmează.

1. Încălcarea dispozițiilor art. 61 alin. (2) și ale art. 75 alin. (1) din Constituție, care consacără principiul bicameralismului

4. Se arată că, potrivit fișelor legislative înregistrate pe pagina de internet a Camerei Deputaților, respectiv a Senatului, inițiativa legislativă intitulată „Lege pentru modificarea articolului 71 din Legea educației naționale nr. 1/2011”, inițiată de un număr de 29 de senatori ai Partidului Social Democrat, a fost înregistrată pentru dezbateri la Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, și a fost prezentată în Biroul permanent, în data de 5 iunie 2019.

5. În forma inițiatorilor, propunerea legislativă conținea un singur articol și viza modificarea alin. (3) al art. 71 din Legea educației naționale nr. 1/2011. Potrivit expunerii de motive, propunerea legislativă are ca obiect de reglementare exprimarea rezultatelor evaluării, după cum urmează: la nivelul ciclului de achiziții fundamentale (clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a) prin nivelul atins, referitor la gradul de însușire a competențelor — în scopul eliminării presiunii notării asupra elevilor/părinților; la nivelul claselor a III-a și a IV-a prin note

de la 1 la 10 (în scopul familiarizării elevilor de vârstă școlară mică cu specificul evaluării din ciclul gimnazial); la nivelul ciclului gimnazial secundar și în învățământul terțiar nonuniversitar, prin note de la 1 la 10 sau prin punctaje, în mod similar testelor internaționale.

6. În data de 7 octombrie 2019, ca urmare a depășirii termenului de 45 de zile, potrivit art. 75 alin. (2) teza a treia din Constituție, Camera Deputaților, în calitate de primă Cameră competentă să o dezbată, a adoptat propunerea legislativă menționată, așadar, o formă a legii identică cu cea a inițiatorilor actului normativ. Așa cum reiese și din titlul legii adoptate de prima Cameră, aceasta avea un articol unic, având un singur punct, prin care modifica alin. (3) al art. 71 din Legea nr. 1/2011, cu privire la modul de exprimare a rezultatelor evaluării școlare.

7. Forma legii adoptată de Camera Deputaților a fost prezentată în Biroul permanent al Senatului în data de 14 octombrie 2019, iar după parcurgerea procedurilor de avizare și dezbateri, aceasta a fost adoptată în data de 15 aprilie 2020, cu un număr de 8 amendamente admise, potrivit raportului Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport.

8. Cu ocazia adoptării legii criticate de către Camera decizională, Senatul a renunțat la modificările adoptate de Camera Deputaților și a introdus alte cinci noi articole în Legea nr. 1/2011, cu un obiect de reglementare complet diferit de cel avut în vedere de inițiatori și, implicit, de cel adoptat de prima Cameră. Practic, în Camera decizională s-a adoptat o cu totul altă reglementare, s-a creat un nou cadru normativ în baza căruia activitățile din învățământul preuniversitar și universitar să se poată desfășura și on-line, în situația în care se instituie starea de urgență sau starea de asediu potrivit prevederilor constituționale. Acest lucru s-a realizat, având ca efect înlăturarea intenției inițiatorului de a legifera modul de exprimare a rezultatelor evaluării școlare, practic eliminându-se în cadrul dezbaterilor din această Cameră întreaga formă a legii adoptate de prima Cameră sesizată.

9. Analizând parcursul legislativ al legii criticate și comparând formele acesteia din momentul inițierii și de la momentul adoptării, se poate observa că în Camera Deputaților, ca primă Cameră sesizată, textul și soluțiile adoptate de Senat nu au fost dezbătute, legea dedusă controlului fiind semnificativ modificată de către Camera decizională față de forma inițiatorului și a primei Camere sesizate. Prin urmare, prima Cameră sesizată nu a avut ocazia să analizeze, să dezbată și să hotărască asupra soluțiilor legislative nou-introduse de Camera decizională, iar Senatul a realizat o modificare de ordin cantitativ, care, prin ea însăși, este de natură să determine încălcarea principiului bicameralismului, deoarece aceasta este însoțită de modificări de concepție a reglementării. Astfel,

în Camera decizională s-a produs o schimbare de esență, contrară expunerii de motive, reflectată în forma inițiatorului și în cea adoptată de prima Cameră sesizată.

10. În concluzie, în cazul de față, Senatul, adoptând în calitate de Cameră decizională Legea pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, a sustras dezbaterii și adoptării primei Camere sesizate toate completările, care vizează aspecte importante ale legii, precum modul de desfășurare a activității educaționale ori organizarea examenelor de admitere pentru anul universitar 2020—2021, ceea ce contravine art. 61 alin. (2) și art. 75 alin. (1) din Constituție, astfel cum au fost interpretate în jurisprudența Curții Constituționale, prezentată în continuare.

2. Încălcarea dispozițiilor art. 78 din Constituție referitoare la intrarea în vigoare a legii

11. Prin art. III din legea dedusă controlului de constituționalitate se stabilește că, prin derogare de la prevederile art. 5 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, prevederile legii criticate intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

12. Potrivit autorului sesizării, aspectul de neconstituționalitate constă în contradicția dintre textul de lege criticat și dispozițiile art. 78 din Constituție, prin care se reglementează intrarea în vigoare a legii. Contrar acestor dispoziții, art. III din legea dedusă controlului precizează în mod expres că prevederile acesteia intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I. Rezultă, așadar, că dispozițiile legii se aplică înainte de intrarea sa în vigoare, care, însă, potrivit art. 78 din Constituție, nu poate fi decât la 3 zile de la publicare sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei. Sintagma „sau la o dată ulterioară” folosită de legiuitorul constituant în cuprinsul art. 78 din Constituție se raportează la o dată ulterioară celor trei zile de la momentul publicării, apreciindu-se că intervalul de trei zile este unul minim necesar tuturor destinatarilor normei pentru ca aceștia să își poată adapta conduita în raport cu o nouă realitate normativă. În aceste condiții, nu se poate prezuma că norma legislativă este accesibilă destinatarului, deoarece acestuia nu i se poate pretinde o conduită în funcție de ipoteza normală a legii câtă vreme legea se aplică înainte de împlinirea termenului constituțional minim pentru intrarea sa în vigoare. În ceea ce privește accesibilitatea legii, Curtea a constatat în jurisprudența sa că, din punct de vedere formal, aceasta are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative de rang infraconstituțional și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în temeiul art. 78 din Constituție, respectiv legea se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei (Decizia nr. 363 din 7 mai 2015). Așadar, faptul că legea va fi pusă în aplicare la o dată anterioară intrării ei în vigoare este de natură a aduce atingere art. 78 din Constituție.

13. Față de argumentele expuse, se solicită admiterea sesizării de neconstituționalitate și constatarea neconstituționalității Legii pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, în ansamblu.

14. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) și ale art. 17 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președinților celor

două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere. Niciuna dintre autoritățile menționate nu a comunicat punctul de vedere.

CURTEA.

examinând sesizarea de neconstituționalitate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze sesizarea de neconstituționalitate.

16. Astfel, sesizarea a fost formulată de Președintele României, care este unul dintre titularii dreptului de sesizare a Curții Constituționale cu obiecții de neconstituționalitate, în conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție. Obiectul sesizării se încadrează în competența Curții, stabilită de textele mai sus menționate, acesta vizând Legea pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, adoptată de Parlament, dar nepromulgată de Președintele României. În ceea ce privește termenul de sesizare, se constată că, potrivit fișelor legislative, legea criticată a fost adoptată în data de 15 aprilie 2020 de Senat, în calitate de Cameră decizională. În aceeași dată a fost depusă la secretarul general al Senatului pentru exercitarea dreptului de sesizare a Curții Constituționale, iar în data de 23 aprilie 2020 a fost trimisă la promulgare. Sesizarea de neconstituționalitate a fost formulată în data de 11 mai 2020, în cadrul termenului stabilit de art. 77 alin. (1) din Constituție.

17. **Dispozițiile constituționale invocate** în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cuprinse în art. 61 alin. (2) și art. 75 alin. (1), cu referire la principiul bicameralismului, precum și în art. 78 — *Intrarea în vigoare a legii*.

18. În motivarea obiecției de neconstituționalitate au fost formulate critici referitoare la încălcarea principiului bicameralismului, precum și a dispozițiilor constituționale care reglementează intrarea în vigoare a legii, analizate în cele ce urmează.

1. Susținerile privind încălcarea principiului bicameralismului, consacrat de dispozițiile art. 61 alin. (2) și art. 75 alin. (1) din Constituție

(1.1) Parcursul legislativ al legii criticate

19. Potrivit fișelor legislative disponibile pe paginile de internet ale Senatului și, respectiv, Camerei Deputaților, în data de 5 iunie 2019 a fost înregistrată la Camera Deputaților, pentru dezbateri, Propunerea legislativă de modificare a articolului 71 din Legea educației naționale. Aceasta cuprindea un articol unic, prin care se modifica alin. (3) al art. 71 din Legea educației naționale nr. 1/2011, după cum urmează: „(3) *Rezultatul evaluării se exprimă, după cum urmează: a) la nivelul ciclului de achiziții fundamentale (clasă pregătitoare, clasa I și clasa a II-a), prin nivelul atins, referitor la gradul de însușire a competențelor; b) la nivelul claselor a III-a și a IV-a prin note de la 1 la 10; c) la nivelul ciclului gimnazial secundar și în învățământul terțiar nonuniversitar, prin note de la 1 la 10 sau prin punctaje, în mod similar testelor internaționale*”.

20. În data de 7 octombrie 2019, propunerea legislativă, în forma depusă de inițiatori, a fost adoptată de Camera Deputaților, ca urmare a depășirii termenului de 45 de zile, potrivit art. 75 alin. (2) teza a treia din Constituție.

21. În data de 9 octombrie 2019, propunerea legislativă adoptată de Camera Deputaților a fost înregistrată la Senat. Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport a depus raport favorabil cu amendamente, prin care: s-a modificat titlul legii (Lege pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011), s-a eliminat modificarea propusă de inițiatori (pct. 3 din raport) și s-au introdus completări, respectiv art. 25¹, art. 139¹, 143¹—143³, referitoare la organizarea și desfășurarea învățământului *on-line*. Potrivit tabelului cu amendamente admise, anexă la raport, ca autor al tuturor amendamentelor figurează Comisia raportoare.

22. În data de 15 aprilie 2020, Senatul a adoptat Legea pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, cu amendamentele propuse și aprobate de Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport. Față de aceste modificări survenite în Camera decizională, autorul sesizării susține încălcarea principiului bicameralismului, astfel cum acesta a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale.

(1.2) Jurisprudența Curții Constituționale asupra principiului bicameralismului

23. Curtea Constituțională are o bogată jurisprudență prin care a statuat că, ținând seama de indivizibilitatea Parlamentului ca organ reprezentativ al poporului român și de unicitatea sa ca autoritate legiuitoare a țării, Constituția nu permite adoptarea unei legi de către o singură Cameră, fără ca proiectul de lege să fi fost dezbătut și de cealaltă Cameră (Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, sau Decizia nr. 89 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 13 aprilie 2017, paragraful 53). Legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament, drept care autoritatea legiuitoare trebuie să respecte principiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de către o singură Cameră (Decizia nr. 1.029 din 8 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 720 din 23 octombrie 2008, Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014, Decizia nr. 355 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 8 iulie 2014, paragraful 38, Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 937 din 22 noiembrie 2016, paragraful 39, Decizia nr. 765 din 14 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 134 din 21 februarie 2017, paragraful 29, sau Decizia nr. 62 din 7 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 3 martie 2017, paragraful 32).

24. Ca urmare, dezbaterile parlamentare a unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative nu poate face abstracție de evaluarea acesteia în plenul celor două Camere ale Parlamentului. Modificările și completările pe care Camera decizională le aduce asupra propunerii legislative adoptate de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia avută în vedere de inițiator și la forma în care a fost reglementată de prima Cameră. Altfel, se ajunge la situația ca o singură Cameră, și anume Camera decizională, să legifereze, ceea ce contravine principiului bicameralismului (Decizia nr. 472 din 22 aprilie 2008,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 30 aprilie 2008, sau Decizia nr. 89 din 28 februarie 2017, precitată, paragraful 53).

25. Având în vedere aceste considerente, Curtea a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care, prin procedura parlamentară, se încalcă principiul bicameralismului: existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea acestor criterii este de natură a afecta principiul care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ (Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, precitată, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, Decizia nr. 62 din 7 februarie 2017, precitată, paragraful 29, sau Decizia nr. 89 din 28 februarie 2017, precitată, paragraful 54). Totodată, în sensul jurisprudenței Curții Constituționale, evaluarea respectării criteriilor menționate impune un examen comparativ între forma legii adoptată de Camera de reflecție și cea adoptată de Camera decizională prin raportare inclusiv la conținutul proiectului/propunerii legislative, în sensul de filosofie, de concepție originară a actului normativ.

26. În concluzie, pentru verificarea respectării principiului bicameralismului trebuie avute în vedere următoarele: **„(a) scopul inițial al legii**, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originară a actului normativ; **(b) dacă există deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic** între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului; **(c) dacă există o configurație semnificativ diferită** între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului.” (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 62 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 2 mai 2018, paragraful 63).

(1.3) Verificarea respectării, prin legea criticată, a principiului bicameralismului

27. În ceea ce privește scopul inițial al legii, așa cum rezultă din expunerea de motive, se constată că vizează reglementarea modului în care sunt exprimate rezultatele evaluării — la nivelul ciclului de achiziții fundamentale (clasa pregătitoare, clasa I, clasa a II-a); la nivelul claselor a III-a și a IV-a, la nivelul ciclului gimnazial secundar și în învățământul terțiar nonuniversitar. Acest scop este reflectat în conținutul juridic al propunerii legislative, care se referă, exclusiv, la modificarea alin. (3) al art. 71 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cuprins în capitolul V — *Evaluarea rezultatelor învățării*, secțiunea 1 — *Dispoziții generale privind evaluarea*, text care are în prezent următorul cuprins: *„Rezultatele evaluării se exprimă, după caz, prin calificative, în învățământul primar, respectiv prin note de la 1 la 10, în învățământul secundar și în învățământul terțiar nonuniversitar, sau prin punctaje, în mod similar testelor internaționale”*.

28. Propunerea legislativă în forma inițiatorilor a fost adoptată tacit de prima Cameră sesizată — Camera Deputaților.

29. Examinând conținutul juridic al formei legii adoptate de Camera decizională, Curtea constată deosebirea majoră de

conținut în raport cu forma propunerii legislative adoptată de Camera de reflecție. Astfel, se observă că a fost eliminată modificarea legislativă propusă de inițiatori, fiind introduse și aprobate cu totul alte dispoziții, cuprinzând soluții legislative diferite, fără legătură cu intenția de legiferare și, implicit, cu forma inițială a legii. Astfel, completările vizează titlul II — *Învățământul preuniversitar*, capitolul II — *Structura sistemului național de învățământ preuniversitar*, secțiunea 1 — *Dispoziții generale*, unde, după articolul 25 referitor la formele de organizare a învățământului preuniversitar se introduce art. 25¹ vizând posibilitatea desfășurării *on-line* a activităților, precum și obligația Ministerului Educației și Cercetării de a elabora Metodologia derulării activităților în unitățile de învățământ în sistem *on-line*. De asemenea, în titlul III — *Învățământul superior*, capitolul III — *Organizarea studiilor universitare*, secțiunea a 3-a — *Forme de organizare*, după art. 139 care reglementează formele de organizare a programelor de studii se introduce art. 139¹, care se referă la posibilitatea desfășurării *on-line* a acestor activități. În sfârșit, la secțiunea a 6-a — *Examen de finalizare a studiilor*, cuprinsă în același capitol și același titlu al legii, după art. 143, care detaliază examenul de finalizare a studiilor în învățământul superior, se introduc trei noi articole referitoare la posibilitatea de desfășurare *on-line* a examenelor, a admiterii și, de asemenea, la prelungirea acreditării și autorizării provizorii a programelor de studii universitare de licență și ale domeniilor de masterat, precum și a organizațiilor furnizoare de educație din învățământul preuniversitar și superior.

30. Este evidentă lipsa oricărei legături a formei legii adoptate de Camera decizională cu inițiativa legislativă și forma legii adoptată de Camera de reflecție. Cele două forme constituie, practic, două legi diferite, aceasta fiind o situație tipică în care o singură Cameră a Parlamentului a legiferat. În concluzie, întrucât intervențiile aduse de Senat au schimbat total forma legii adoptate de prima Cameră, iar textele adoptate nu au făcut obiectul inițiativei legislative și nu au fost dezbătute în Camera de reflecție, legea adoptată încalcă principiul bicameralismului.

31. Astfel fiind, Curtea reține că sunt întemeiate criticile autorului sesizării, cu consecința neconstituționalității legii.

36. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că Legea pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 este neconstituțională în ansamblul său.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 mai 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Prim-magistrat-asistent,
Marieta Safta

în ansamblul său, în raport cu prevederile art. 61 alin. (2) și ale art. 75 alin. (1) din Constituție.

2. **Susținerea privind încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 78 — Intrarea în vigoare a legii**

32. Curtea observă, în acest sens, că art. III din legea criticată stabilește că „*prin derogare de la prevederile art. 5 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevederile prezentei legi intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.*”

33. În acord cu susținerile autorului sesizării, Curtea constată că textul legal citat încalcă prevederile art. 78 din Constituție, potrivit cărora „*Legea se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei.*” Sensul clar al textului constituțional este subliniat în jurisprudența Curții Constituționale, prin care s-a reținut că „un text de lege modificat sau nou-introdus nu poate intra în vigoare înaintea împlinirii termenului prevăzut de art. 78 din Constituție, respectiv 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României a actului normativ modificator” (a se vedea Decizia nr. 568 din 2 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.060 din 26 noiembrie 2005).

34. Ca urmare, întrucât stabilește intrarea în vigoare a legii înaintea împlinirii termenului prevăzut de art. 78 din Constituție, art. III din Legea pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 este neconstituțional, contravenind textului constituțional de referință menționat.

35. Față de considerentele menționate, ținând seama de faptul că viciul de neconstituționalitate constatat prin raportare la principiul bicameralismului afectează legea în ansamblu, devin incidente cele statuate în mod constant de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în sensul că Parlamentului îi revine obligația de a constata încetarea de drept a procesului legislativ, iar, în ipoteza inițierii unui nou demers legislativ, de a se conforma celor statuate prin decizia Curții (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 393 din 5 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 581 din 16 iulie 2019, Decizia nr. 404 din 6 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 16 iulie 2019).

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR SENAT

LEGE

pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Art.I.- Legea educației naționale nr.1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. După articolul 25, se introduce un nou articol, art.25¹, cu următorul cuprins:

„Art.25¹.- (1) Prin derogare de la prevederile art.25 alin.(1), în situația în care se instituie starea de urgență sau starea de asediu potrivit prevederilor constituționale, activitățile desfășurate în învățământul preșcolar și școlar se pot desfășura și *online* pentru asigurarea exercitării dreptului fundamental la învățatură prevăzut la art.32 din Constituție.

(2) Pentru învățământul preuniversitar, Ministerul Educației și Cercetării elaborează *Metodologia derulării activităților în unitățile de învățământ în sistem online*, care cuprinde precizările necesare astfel încât să se asigure desfășurarea activităților în cele mai bune condiții.”

2. După articolul 139, se introduce un nou articol, art.139¹, cu următorul cuprins:

„Art.139¹.- (1) Prin derogare de la prevederile art.139 și 140, în situația în care se instituie starea de urgență sau starea de asediu potrivit prevederilor constituționale, activitățile desfășurate în învățământul universitar se pot desfășura și *online* pentru asigurarea exercitării dreptului fundamental la învățatură prevăzut la art.32 din Constituție.

(2) Instituțiile de învățământ superior elaborează, în baza autonomiei universitare și cu asumarea răspunderii publice, propria *Metodologie a derulării activităților desfășurate în universitate în sistem online*, aprobată de senatul universitar, care să asigure buna desfășurare a activităților.”

3. După articolul 143, se introduc trei noi articole, art.143¹ - 143³, cu următorul cuprins:

„Art.143¹.- (1) Activitățile didactice și de cercetare prevăzute la art.287, precum și examenele de finalizare a semestrelor și a studiilor de licență și masterat, susținerea referatelor și a tezelor de doctorat, desfășurate *online* în anul universitar 2019 - 2020, sunt recunoscute pentru formele de organizare prevăzute la art.139 lit.a) și b).

(2) Prevederile alin.(1) se aplică și pentru activitățile desfășurate în învățământul preuniversitar prevăzute la art.262.

(3) Dispozițiile alin.(1) și (2) se aplică în oricare an școlar și universitar în care se instituie starea de urgență sau starea de asediu.

Art.143².- (1) Prin derogare de la prevederile art.142, universitățile pot organiza admitere pentru anul universitar 2020 - 2021, în forma *online* potrivit metodologiei aprobată de senatul universitar.

(2) În anul universitar 2019-2020 se poate organiza *online* susținerea tezelor de abilitare.

Art.143³.- Prin derogare de la prevederile art.22 și art.138, și ale art.33 - 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2005 privind asigurarea calității educației, cu modificările și completările ulterioare, acreditarea și autorizarea provizorie a programelor de studii universitare de licență și ale domeniilor de masterat, precum și a organizațiilor furnizoare a educației din învățământul preuniversitar și superior se prelungesc până la data de 30 iunie 2021.

Art.II.- În termen de 15 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Educației și Cercetării emite normele metodologice prevăzute la art.25¹ alin.(2) și la art.139¹ alin.(2).

Art.III.- Prin derogare de la prevederile art.5 alin.(2) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevederile prezentei legi intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor articolului 75 și ale articolului 76 alineatul (1) din Constituția României, republicată.

**p. PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

**p. PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Florin Iordache

Robert-Marius Cazanciuc